

JUNSELE.
(Ångermanland.)

Socknen är under namnet *Juensell* upptagen i registret öfver klockeskatten år 1531 och förekommer äfven under namnformen *Judensehl* i andra gamla handlingar.

Från början var församlingen liksom Liden (Ådalsliden) annex till *Resele*, men omfattade år 1553 endast 8 ganska spridda byalag (Vallen, Krånga, Östanbäck, Ruska, Lillegård, Bölet, Mo och Ed), ehuru kyrkans äldsta bevarade inventarier hänvisa dess ursprung tillbaka till medeltiden. Gudstjänst hölls här ganska sällan. Enligt 1559 års jordebok angafs kyrkojorden här till 2½ säl. åker och äng i Mo by, hvars skattetal år 1561, höjdes till 3 säl. Besittningsrätten såldes 1574 och innehades af enskilda till framemot 1630-talet, då den åter tillföll pastor i Resele. Kyrkbolet vann ett välbeförligt tillskott, då en sockenbo Peder Eriksson i Ed jämte hustru och barn den 25 juli 1647 till Junsele kyrka skänkte 6 sel. i Lillegårds by. I gåfvobrefvet heter det: »Denne lille svagha församlingen här i Junsill ähr vijdha belägen up under fiället ifrån hufuudkyrkian, der våre prester boendes ähre, der dee myckit ondt uthstå och lijdhä måste för den långa väghen skull hijtt till Junsill, och när the framkomma, hafua the ringa uppehälle åth sig och sin fordenskap, maten kunna the föra medh sigh, men hästfoder intet, effter som behöfues när stoorä höghtijder ähre. Nu på thet the någon bättre lägenheet bekomma kunna hafuer jagh skienkt och gifuit till kyrkian och våre predikanter uppehälle etc.»¹ På anhållan af khden i Resele stadfäste landshöfd. H. Strijk 9 juni 1649 denna donation samt medgaf, att jorden finge läggas till kyrkio-bolet och åtnjuta präststommefrihet. Vid 1756 års riksdag anhöllo innebyggarna i Junsele att för gudstjänstens uppehållande få egen präst och begärde, att till dennes underhåll måtte anslås en del af den behållna kronospannmålen från Junsele och Lidens socknar. K. Maj:t beviljade 17 nov. 1756 6 t:r åt den blifvande socknepredikanten, som trädde i tjänst 1758 och från och med 1775 fick rätt att som boställsjord åtnjuta stomjorden Lillegård, mot att pastoratets khde i vederlag erhöil 3 t:r årligen från Resele kyrkherberge. Genom kgl. bref 20 maj 1830 förklarades, att vid dåv. khdens i Resele afgång Junsele skulle utbrytas till ett särskildt *regalt* pastorat, som dock 1 apr. 1834 på församlingens begäran ändrades till *konsistorielt*. Khden tillerkändes rätt till afkastningen af ofvannämnda kyrkojordar i Mo och Lillegård, den förra i egenskap af pastorsboställe.

Junsele gamla träkyrka, som var 17 aln. lång och 8½ aln. bred, låg i Mo by, på södra sidan om Ångermanälven och ersattes år 1763 med en ny träkyrka, äfven där belägen. Till sin grundplan aflångt åttkantig, 24 aln. i längd och 12 i bredd, byggdes hon af Per Zachrisson från Kubbe i Anundsjö och målades af Abraham Segerström från Hsand. Väster om kyrkan låg klockstapeln, som tillika bildade ingångsport till kyrkogården. Kyrkan raserades, då den nuvarande stenkyrkan 1883 uppfördes på älvens norra sida, hvilket föranledt att kyrkoherdens nuvarande boställe är förlagt till Lillegård.

Kyrkans från medeltiden. bevarade silfverkalk bär inskriptionen: *Sanguine mundamur cuius modo carne cibamur* och silfverpatenen: *Ave Maria gracia plena dominus tecum benedic*. Klockan, som församlingen år 1531 fick lösa tillbaka med 25 mk, vägde 9 lispund.

Vid *Öfra* i socknens nordligaste ända har uppbyggt ett kapell, hvars lilla med gjutarebomärken försedda klocka inköpts från Fjällsjö kyrka (*E. Modin*, Gamla Tåsjo, s. 331).

¹ Eckles. bost. 2, s. 306.

KYRKOHERDAR.

1. V. pastor **Salomon Sundius** (1830-69), f. 6 dec. 1786 i Ed, fadern Nils Sundius, sist komm. i Långsele. Stud. i Upsala 1808, prästv. 31 jan. 1811 till adj. hos sin fader i Långsele; past. adj. i Ragunda juni-juli s. å., återgick i aug. till adjunkten i Långsele, tjänstgj. dels som past. adj., dels som nådårspred. efter prosten And. Lundström i Nätra fr. 1 maj 1814 till 13 maj 1818, då han åter blef adj. i Långsele. Utn. till predikant vid Graninge bruk 13 juni 1822; blef socknepredikant i Junsele 24 jan. 1827, tilltr. 1 maj 1828. Vid församlingens afskiljande från Resele till eget pastorat, blef han enl. kgl. resolution 20 aug. 1830 förordnad till vice pastor med uppstående af full pastorslön. Han afled 16 febr. 1869, öfver 82 år. Under de sista åren hade han till adj. den bekante *Lorentz Theofron Falck*¹, som afled här. I 40 års tid hade past. Sundius här i Junsele fyllt sitt herdakall under oaflåten kamp mot fattigdom och armod.

G. 16/10 1818 m. *Anna Andrietta Lundström*, f. 3/8 1798, dotter af prosten i Nätra Anders Lundström.

Barn: *Nils Anders*, f. 16/8 1819; *Salomon*, f. i Graninge 25/2 1823, d. i Åsele i mars 1847; *Jacob Ephraim*, f. ib. 28/6 1824, styrman, omkom på sjön 1850; *Eva*, f. i Junsele 1830, g. m. skeppsredaren, kapten Abraham Nätterqvist, änka 1896, d. 15/12 1920 i Hsand.

2. **Michael Otto Åkerstedt** (1871-79), se khdar i *Boteå* n. 18.

3. **Frans Abraham Blix** (1879-1902), se khdar i *Ytterlännäs*.

4. **Karl Abraham Josefson** (1903-), f. i Umeå landsförsamling 6 juni 1857. Föräldrar: bonden Josef Larsson och Anna Sofia Jonsdotter; med afgangsex. från Umeå, stud. i Upsala ht. 1880, prästv. 13 juli 1886 till past. adj. i Hammerdal. Efter kortare förordnanden under vt. 1887 i Ström, Alanäset och Ramsele, v. komm. i Indals-Liden 28 juli s. å.

¹ F. i Piteå 26/1 1826, son af rådman Hans Gustaf Falck och Emilie Strandberg, stud. i Upsala 1845. Under sin studenttid lär han vid en gymnastiköfning fått en stöt i hufvudet, så att han tidtals ej var fullt redig till sina sinnen. Prästv. hade han vanligen ej någon varaktig stad, han tjänstgjorde dock såsom brukspredikant i Gålsjö 1861-64. Begåfvad med en vacker sångröst, ströfvade han omkring med sin gitarr här i Ångermanlands ådal, sjöng sina andliga sånger och höll andaktsstunder i bondgårdarna, där han var en gärna sedd gäst. From och god gaf han bort allt hvad han fick. Han afled i Edens by i Junsele 29/12 1868. En af honom förf. sång, En blomma på livvets väg, är tr. i Hsand 1865.

Utn. komm. i Borgvattnet 25 juni s. å., tilltr. 1 maj 1889, komm. i Multrå 13 dec. 1890, tilltr. 1891, tillika regem. pastor vid Norrlands i Sollefteå förlagda trängkår 15 apr. 1898, i reserven 10 juli 1903; utn. khde i Junsele 30 maj 1903, tilltr. genast.